

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba
2017-05-29, Vilnius

Į 2017-05-23 Nr. V11-155 (6.5)

Valstybinei kultūros paveldo komisijai
komisija@vkpk.lt

Kopija:

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos

info@vtpsi.lt

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

dmm@lrkm.lt

Lietuvos Respublikos Seimo kultūros komitetui

jurgita.bieliuniene@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

LRVkanceliarija@lrv.lt

Lietuvos Respublikos Prezidento

Švietimo, mokslo ir kultūros grupei

ruta.kackute@president.lt

DĖL VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO VERTINGŲJŲ SAVYBIŲ

Atsakydami į Jūsų prašymą „raštu informuoti kaip konkrečiai turi būti saugoma Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio (u.k.761) vertingoji savybė – sodo vieta“, atkreipiame Jūsų dėmesį, kad, atsižvelgiant į LR Kultūros ministro įsakymu (2005 m. balandžio 15 d. Nr. ĮV-149, 2016-11-29 redakcija) patvirtintų „Nekilnojamojo kultūros paveldo tarybų pavyzdinių nuostatų“ 7 p., vertinimo taryba atlieka šias funkcijas: nustato nekilnojamojo kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes; apibrėžia kultūros paveldo objektų teritorijų bei apsaugos zonų ir vietovių ribas (nuo 2016 m.) bei sprendžia dėl teisinės apsaugos reikalingumo Lietuvos Respublikos teritorijoje esančioms nekilnojamosioms kultūros vertybėms, arba nustačius, kad nekilnojamasis kultūros paveldo objektas ar vietovė yra sunykę, sunaikinti ar kitaip prarastos jų vertingosios savybės, dėl apsaugos nereikalingumo. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad vertinimo taryboms nėra priskirta kompetencija spręsti, kaip praktiškai turi būti saugomos konkrečios vertingosios savybės, nustatytos paveldo objektų apskaitos dokumentuose – vertinimo tarybos aktuose, šią funkciją atlieka kiti kultūros paveldo apsaugos sistemoje veikiantys subjektai.

Atsižvelgiant į tai, Antroji nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba, atsakydama į Jūsų rašte suformuluotą klausimą, gali tik pareikšti savo kolektyvinę nuomonę, kurią suponuoja šios teisės aktų nuostatos:

1. Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis (unikalus kodas Kultūros vertybių registre 761, buvęs kodas G360K) yra kompleksinis nekilnojamojo kultūros paveldo objektas, paskelbtas saugomu valstybės. Pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) nuostatas, šiam objektui, kurio apsaugos tikslas – viešasis pažinimas ir naudojimas (NKPAĮ 4 str. 2 d.), turėtų būti nustatytas tausojamo naudojimo režimas (NKPAĮ 13 str. 4 d.). Teisės aktų nustatyta tvarka turėtų būti įteisinta saugomo objekto, objekto teritorijos ar vietovės sklypų naudojimo konservacinė (saugojimo) paskirtis, kai naudojimo tikslas yra išsaugoti tokio sklypo ar daikto vertingąsias savybes, *naudojant arba pritaikant naudoti juos pirminiu ar istoriškai susiklosčiusiu, jam artimu ar tikslingai parinktu būdu (paskirtimi), kuris užtikrintų tinkamą priežiūrą ir atskleistų vertingąsias savybes* (NKPAĮ 2 str. 9 d.). Kultūros paveldo objektams ir teritorijoms autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo režimą nustato institucija, paskelbusi objektą saugomu. Tokiems objektams konservacinė paskirtis gali būti nustatoma ne kaip pagrindinė, o kaip papildoma (NKPAĮ 13 str. 5 d.).
2. Vertingoji savybė – kultūros paveldo objekto, vietovės, jų dalies ar elemento bruožas, vertingas etniniu, istoriniu, estetiniu ar moksliniu požiūriu (NKPAĮ 2 str. 40 p.). Viešajam pažinimui ir naudojimui saugomame objekte, jo teritorijoje, vietovėje draudžiama naikinti ar kitaip žaloti nekilnojamosios kultūros vertybės pase nurodytas vertingąsias savybes (NKPAĮ 19 str. 2 d.). NKPAĮ 2 str. 41 p. nurodo, kad yra galimas vertingųjų savybių keitimas – tai tvarkybos darbai, veikiantys vertingąsias savybes (avarijos grėsmės pašalinimas, konservavimas, pritaikymas, restauravimas, atkūrimas), kurie turi būti taip parenkami ir atliekami, kad būtų maksimaliai išsaugotas autentiškumas ir kultūros paveldo objektas ar vietovė būtų tinkami naudoti.
3. Lietuvos Respublikos kultūros paminklo UIP Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamente (III D1 senamiesčio zona - “Subačiaus – Paplaujos priemiestis” (teritorija 68V – tarp Kūdrių, Maironio ir Aukštaičių gatvių) detalizuotuose kvartalų tvarkymo ir naudojimo režimuose nurodoma, kad šioje teritorijoje yra galimas želdynų restauravimas – regeneravimas arba rekonstravimas – atkūrimas.

Taigi, Antrosios nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo taryba nuomone, darytina išvada, kad Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio apskaitos dokumentuose nurodyta vertingoji savybė „sodo vieta“ turėtų būti saugoma kaip buvusio Misionierių sodo vieta, arba, atsižvelgiant į Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentą, šioje vietoje galimas želdynų restauravimas–regeneravimas arba rekonstravimas–atkūrimas.

Antrosios nekilnojamojo kultūros paveldo
vertinimo tarybos pirmininkės pavaduotoja

Justina Poškienė